

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор _____ Ольга КОНДИК

_____ 2020

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
спеціалізованої загальноосвітньої школи
I-III ступенів № 316
з поглибленим вивченням української мови
на 2020 -2021 навчальний рік
4 класи

Схвалено на засіданні
педагогічної ради
протокол № 1
від _____ серпня 2020 р.

Освітня програма спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 316 з поглибленим вивченням української мови для 4-х класів розроблена на виконання Закону України «Про освіту» та постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти», наказу МОН України № 407 від 20.04.2018 року «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня», наказу МОН України від 07.02.2017р. № 189 «Про затвердження Типових навчальних планів».

Освітня програма окреслює рекомендовані підходи до планування й організації закладом освіти єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом початкової загальної освіти.

Освітня програма визначає:

- загальний обсяг навчального навантаження, орієнтовну тривалість і можливі взаємозв'язки окремих предметів, факультативів, курсів за вибором тощо, зокрема їх інтеграції, а також логічної послідовності їх вивчення, які натепер подані в рамках навчального плану (додаток 1, 2);
- очікувані результати навчання учнів подані в рамках навчальних програм, перелік яких наведено в додатку 3; зміст навчальних програм мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України»;
- форми організації освітнього процесу та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією освітньою програмою.

Загальний обсяг навчального навантаження та орієнтовна тривалість і взаємозв'язки освітніх галузей, предметів, дисциплін. Загальний обсяг навчального навантаження для учнів 4-х класів – 910 годин/навчальний рік. Детальний розподіл навчального навантаження на тиждень окреслено у навчальному плані спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 316 з поглибленим вивченням української мови.

Навчальний план дає цілісне уявлення про зміст і структуру першого рівня освіти, встановлює погодинне співвідношення між окремими предметами за роками навчання, визначає гранично допустиме тижневе навантаження учнів. Навчальний план початкової школи передбачає реалізацію освітніх галузей Базового навчального плану Державного стандарту через окремі предмети. Вони охоплюють інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну складову.

Враховуючи індивідуальні освітні потреби здобувачів освіти, профіль школи обрано навчальний план спеціалізованої школи з українською мовою

навчання таблиця № 1 та експериментальний 4-Д клас (Дослідно експериментальна робота всеукраїнського рівня «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової загальної освіти»).

№ додатку робочого навчального плану	Класи	Примітка	Варіант Типових навчальних планів, затверджених Міністерством освіти і науки України
№ 1	4-А,Б,В,Г,Д	з українською мовою навчання	Таблиця № 1 до наказу МОН України «Про затвердження освітньої програми закладів загальної середньої освіти I ступеня від 20.04.2018 № 407
№ 2	4-Д	з українською мовою навчання	Типовий навчальний план початкової школи експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів, які працюють в межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової освіти» (наказ МОН України від 07.02.2017р. №189)

Згідно з наказом МОН України від 15.07.2016 року № 834 «Про проведення дослідно-експериментальної роботи на базі навчальних закладів Київської, Дніпропетровської та Чернігівської областей» та наказу МОН України від 07.02.2017р. № 189 «Про затвердження Типового навчального плану початкової школи експериментальних загальноосвітніх навчальних закладів, які працюють в межах дослідно-експериментальної роботи всеукраїнського рівня за темою «Дидактико-методичне і навчальне забезпечення реалізації концептуальних засад реформування початкової освіти» - 4-Д клас експериментальний.

Програма предмета *українська мова* в експериментальному класі передбачає базовий рівень, який розрахований на 7 годин на тиждень. Для проведення занять з предмета українська мова клас ділиться на дві групи відповідно до нормативних документів МОН України. Мета й завдання реалізуються за такими **концентрами**: «Усна інформація й усне мовлення – аудіювання», «Усна інформація й усне мовлення – говоріння», «Письмова інформація й писемне мовлення – читання і робота з текстом», «Письмова інформація й писемне мовлення – письмо», «Інформація про мовні одиниці», «Логіка».

Програма предмета *англійська мова* передбачає розширений рівень вивчення, який передбачає 4 години на тиждень за рахунок 1 додаткової години, передбаченої у Типовому навчальному плані. Програма предмета *англійська мова* (мова вивчення) передбачає в 4 класі – роботу над звуко-буквеними співвідношеннями та письмом букв, слів, речень, продовження

розпочатої в 1 класі роботи з лексичним і граматичним матеріалом. Мета й завдання реалізуються за такими **концентрами**: «Усна інформація й усне мовлення – аудіювання», «Усна інформація й усне мовлення – говоріння», «Письмова інформація й писемне мовлення – читання і робота з текстом», «Письмова інформація й писемне мовлення – письмо», «Інформація про мовні одиниці та її розуміння».

Програма *всесвіт* передбачає базовий рівень вивчення, що розрахований на 3 години на тиждень. Мета й завдання реалізуються за такими **концентрами**: «Засоби пізнання довколишнього світу», «Нежива природа», «Жива природа», «Рукотворні об'єкти довколишнього світу», «Середовища існування», «Логіка».

Програма предмета *математика* передбачає базовий рівень вивчення, який розрахований на 5 годин на тиждень. Мета і завдання реалізуються за такими **концентрами**: «Геометричні фігури», «Числа. Дії з числами», «Математичні вирази. Рівності. Нерівності», «Величини», «Сюжетні задачі», «Логіка».

Програма предмета *арт-технології та інформатика* передбачає базовий рівень вивчення і розрахований на 4 години на тиждень в 2 класі. Реалізується комбінацією – концентри «Handmade-мистецтво», «Образотворче мистецтво», «Музичне мистецтво», «Інформатика» – по 1 годині на кожен.

Програма предмета *фізична культура* передбачає базовий рівень опанування. Базовий рівень розрахований на 3 години на тиждень і реалізується за концентрами «Культура рухів», «Культура рухливих ігор», «Здоров'язбережувальна діяльність», «Фізкультхвилинки», «Хореографія – мистецтво рухів». Зміст реалізується через комбінацію – концентр «Хореографія – мистецтво рухів» – 1 година, та концентри «Культура рухів», «Культура рухливих ігор», «Здоров'язбережувальна діяльність» і «Фізкультхвилинки» – 2 години на всі.

Навчальний план містить інваріантну складову, сформовану на державному рівні та варіативну, в якій передбачено додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, індивідуальні консультації з математики.

На основі вищезазначеного плану складено на поточний навчальний рік робочий навчальний план з конкретизацією варіативної складової, враховуючи особливості закладу освіти та індивідуальні освітні потреби учнів.

Повноцінність початкової освіти забезпечено реалізацією як інваріантної, так і варіативної складових, які в обов'язковому порядку фінансуються.

Освітня галузь «Мови і літератури» з урахуванням вікових особливостей учнів у навчальному плані реалізується через окремі предмети «Українська мова (мова і читання)», «Іноземна мова».

Освітні галузі «Математика», «Природознавство» реалізуються через однойменні окремі предмети, відповідно, - «Математика», «Природознавство».

Освітня галузь «Суспільствознавство» реалізується предметом «Я у світі».

Освітня галузь «Здоров'я і фізична культура» реалізується окремими предметами «Основи здоров'я», «Фізична культура» та «Хореографія».

Освітня галузь «Технології» реалізується через окремі предмети «Трудове навчання» та «Інформатика».

Освітня галузь «Мистецтво» реалізується окремими предметами «Образотворче мистецтво» і «Музичне мистецтво».

У початковій школі здійснюється поділ класів на групи при вивченні окремих предметів відповідно до чинних нормативів (наказ Міністерства освіти і науки України від 20.02.2002 р. № 128, зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 06.03.2002 за № 229/6517), а саме: 4 класи діляться на 2 групи з наповнюваністю понад 27 учнів при вивченні української мови, англійської мови та інформатики.

При визначенні гранично допустимого навантаження учнів урахувані санітарно-гігієнічні норми та нормативну тривалість уроків у 4 класах – 40 хвилин.

Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 20 квітня 2011 року № 462 «Про затвердження Державного стандарту початкової загальної освіти» години фізичної культури не враховуються при визначенні гранично допустимого навантаження учнів.

Навчальний час, передбачений на варіативну складову використаний на предмети інваріантної складової. Враховуючи те, що варіативна складова навчального плану освітнього закладу визначається самостійно, враховуючи особливості організації освітнього процесу та індивідуальних освітніх потреб учнів, особливості закладу, рівень навчально-методичного та кадрового забезпечення, години варіативної складової використано на збільшення годин для вивчення предметів інваріантної складової. Години варіативної складової передбачаються на збільшення годин на вивчення окремих предметів інваріантної складової, а саме:

Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класах
	4-А,Б,В,Г,Д
Українська мова	+1

Збереження здоров'я дітей належить до головних завдань школи. Тому формування навичок здорового способу життя та безпечної поведінки здійснюється не лише в рамках предметів «Фізична культура» та «Основи здоров'я», а інтегрується у змісті всіх предметів інваріантної складової навчального плану. Змістове наповнення предмета «Фізична культура» сформовано відповідно до статево - вікових особливостей учнів, їх інтересів, матеріально-технічної бази закладу, кадрового забезпечення, відповідних традицій. Враховуючи вищезазначене розподілено навчальний час між предметами «Фізкультура» (2 год/тиждень) та «Хореографія» (1 год/тиждень). Це дозволяє формувати в учнів здатність володіти різними способами рухової діяльності та є додатковим компонентом змісту з використанням оригінальних форм, методів і засобів навчання.

Для проведення уроків хореографії школа має хореографічний зал з необхідним обладнанням, а також відповідне кадрове забезпечення - 2 кваліфікованих вчителів хореографії.

Гранична наповнюваність класів встановлюється відповідно до Закону України «Про загальну середню освіту».

Навчальний план зорієнтований на роботу початкової школи за 5-денним навчальними тижнем.

Для 4 -х класів	
I урок	08.30-09.10
Перерва	09.10.-09.25.
II урок	09.25.-10.05.
Перерва	10.05.-10.30
III урок	10.30.-11.10.
Перерва	11.10.-11.25
IV урок	11.25.-12.05.
Перерва	12.05.-12.30
V урок	12.30.-13.10.

Очікувані результати навчання здобувачів освіти. Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які реалізують вчителі у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання роблять внесок у формування ключових компетентностей учнів.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності можуть формуватися відразу засобами усіх предметів. Виокремлення в навчальних програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і

фінансова грамотність» спрямоване на формування в учнів здатності застосовувати знання й уміння у реальних життєвих ситуаціях.

Необхідною умовою формування компетентностей є діяльнісна спрямованість навчання, яка передбачає постійне включення учнів до різних видів педагогічно доцільної активної навчально-пізнавальної діяльності, а також практична його спрямованість. Доцільно, де це можливо, не лише показувати виникнення факту із практичної ситуації, а й по можливості перевіряти його на практиці й встановлювати причинно-наслідкові зв'язки. Формуванню ключових компетентностей сприяє встановлення та реалізація в освітньому процесі міжпредметних і внутрішньопредметних зв'язків, а саме: змістово-інформаційних, операційно-діяльнісних і організаційно-методичних. Їх використання посилює пізнавальний інтерес учнів до навчання і підвищує рівень їхньої загальної культури, створює умови для систематизації навчального матеріалу і формування наукового світогляду. Учні набувають досвіду застосування знань на практиці та перенесення їх в нові ситуації.

Вимоги до осіб, які можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти. Початкова освіта здобувається, як правило, з шести років (відповідно до Закону України «Про освіту») та має враховувати досягнення попереднього етапу їхнього розвитку.

Особи з особливими освітніми потребами можуть розпочинати здобуття базової середньої освіти за інших умов.

Перелік освітніх галузей. Освітню програму укладено за такими освітніми галузями:

Мови і літератури

Суспільствознавство

Мистецтво

Математика

Природознавство

Технології

Здоров'я і фізична культура

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних навчальних програмах (додаток 3).

Рекомендовані форми організації освітнього процесу. Основними формами організації освітнього процесу є різні типи уроку, екскурсії, віртуальні подорожі, спектаклі, квести, які вчитель організує у межах уроку або в позаурочний час.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання державних вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання вчитель визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Система внутрішнього забезпечення якості

Кадрове забезпечення освітньої діяльності: 10 педагогів, з них 5 вчителі початкових класів, 1 вчитель англійської мови, 1 вчитель інформатики, 1 вчитель фізичної культури, 1 вчитель хореографії та 1 вихователь групи продовженого дня.

Учителів вищої категорії – 4,
спеціалістів I категорії – 2,
спеціалістів II категорії – 1,
спеціалістів – 2,
вчителів - методистів – 2,
старших вчителів – 2.

Навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності здійснюється відповідно до навчальних програм, затверджених наказом МОН від 29.05.2015 № 584 та підручників, посібників, рекомендованих МОН України. Перелік навчальних програм наведено у додатку 3.

Матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності школи дає можливість кожному класу мати окремий кабінет і обладнання в ньому, організувати освітній процес у відповідності до санітарно-гігієнічних норм, вимог, правил безпеки та з метою запобігання травматизму та збереження життя та здоров'я дітей. Для початкової школи виділено окремий блок, де розташовані класи, 1 комп'ютерний кабінет для занять з інформатики та гурткової роботи, кабінети груп продовженого дня, окремі туалетні кімнати для дівчат і хлопців, окремий вхід. Для учнів працюють 2 спортивні зали, хореографічний зал, кабінет психолога, бібліотека, їдальня, медичний кабінет.

Якість проведення навчальних занять забезпечено відповідним рівнем педагогічних працівників, матеріально-технічною базою, навчально-методичним забезпеченням.

Моніторинг досягнення учнями результатів навчання (компетентностей) відбувається через оцінювання навчальних досягнень учнів 4-х класів, яке здійснюється за 12-бальною шкалою з предметів інваріантної складової освітніх галузей: «Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)», «Математика», «Природознавство». Здобувачі початкової освіти проходять державну підсумкову атестацію.

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- Оновлення методичної бази освітньої діяльності:

Необхідною та пріоритетною умовою функціонування креативного закладу освіти, створення сучасної методичної бази освітньої діяльності виступає перехід від методичної до науково-методичної роботи педагогів. Перезавантаження науково-методичної діяльності (бази) школи на принципах:

- науково-методичної самостійності;
 - органічного взаємозв'язку науково-методичної діяльності педагогів і науково-дослідницької діяльності здобувачів освіти;
 - визначення близької і віддаленої перспективи у процесі самовдосконалення педагога-дослідника.
- Контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок учнів, розробка рекомендацій щодо їх покращення: вдосконалення системи моніторингу (внутрішкільного контролю/самоконтролю) структурованого в окремому розділі робочого плану школи.
 - Моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти: Формування у школі освітнього середовища для кожного учня як універсального соціально-громадського майданчика, де відбуватиметься процес визнання та сприйняття своїх можливостей і здібностей, урахування власних потреб, інтересів, формування ціннісних орієнтацій.
 - Створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників: створення шкільного порталу розвитку педагогічної майстерності з метою забезпечення вільного доступу вчителів до професійних журналів та інших публікацій у сфері освіти, а також дистанційних курсів підвищення кваліфікації. Сприяння педагогічним працівникам у професійних стажуваннях, участь у сертифікаційних програмах, тренінгах, семінарах, семінарах-практикумах, семінарах-нарадах, семінарах-тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо (у тому числі, за кордоном).

Освітня програма спеціалізованої загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 316 з поглибленим вивченням української мови для 4 класів передбачає досягнення учнями результатів навчання (компетентностей), визначених Державним стандартом.

Директор

Ольга КОНДИК

Додаток № 1

складений за таблицею № 1
до наказу МОН від 20.04.2018 № 407

**Навчальний план
початкової школи з українською мовою навчання**

Освітні галузі	Навчальні предмети		Кількість годин на тиждень у класах
			4
Мови і літератури (мовний і літературний компоненти)	Українська мова		7+1
	Іноземна мова (англійська)		2+1
Математика	Математика		4
Природознавство	Природознавство		2
Суспільствознавство	Я у світі		1
Мистецтво	Музичне мистецтво		1
	Образотворче мистецтво		1
Технології	Трудове навчання		1
	Інформатика		1
Здоров'я і фізична культура	Основи здоров'я		1
	Фізична культура	Фізична культура	2
		Хореографія	1
Усього			23+3
Додаткові години на вивчення предметів інваріантної складової, курсів за вибором, проведення індивідуальних консультацій та групових занять			-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на учня			23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)			26

Директор

Ольга КОНДИК

Додаток № 2

складений за додатком
до наказу МОН від 07.02.2017

Освітні галузі	Навчальні предмети	Кількість годин на тиждень у класі
		4-Д
ІНВАРІАНТНИЙ СКЛАДНИК		
Мовно-літературна	Українська мова	7
	Іноземна мова (англійська)	3+1
Математика	Математика	5

Природнича Соціальна і здоров'язбережувальна Громадська та історична	Всесвіт	3
Соціальна і здоров'язбережувальна Фізкультурна	Фізична культура	2
	Хореографія	1
Мистецька Інформатична Технологічна	Арттехнології. Handmade-мистецтво	1
	Арттехнології. Образотворче мистецтво	1
	Арттехнології. Музичне мистецтво	1
	Інформатика (ІКТ)	1
Усього		23+3
ВАРІАТИВНИЙ СКЛАДНИК		
Додаткові години на предмети інваріантного складника /курси за вибором/ індивідуальні та групові заняття		-
Гранично допустиме тижневе навчальне навантаження на 1 учня		23
Сумарна кількість навчальних годин інваріантної і варіативної складових, що фінансується з бюджету (без урахування поділу класів на групи)		26

Директор

Ольга КОНДИК

Додаток № 3

**Перелік навчальних програм
для учнів 4-х класів закладів загальної середньої освіти І ступеня**

№ п/п	Назва навчальної програми

1.	Українська мова. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
2.	Літературне читання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класи
3.	Математика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
4.	Іноземні мови. Навчальні програми для 1–4 класів загальноосвітніх навчальних закладів та спеціалізованих шкіл
5.	Я у світі. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 3–4 класи
6.	Природознавство. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
7.	Інформатика. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 2–4 класів
8.	Музичне мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
9.	Образотворче мистецтво. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
10.	Основи здоров'я. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
11.	Трудове навчання. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
12.	Фізична культура. Навчальна програма для загальноосвітніх навчальних закладів 1–4 класи
13.	Хореографія. Навчальна програма для 1-4 класів, автор Тараканова О.П.

Директор

Ольга КОНДИК